C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Reynolds_Alastair-Prodlouzeny_spanek.pdb

**PDB Name:** Reynolds Alastair Barry-Prodlou
**Creator ID:** REAd
**PDB Type:** TEXt
**Version:** 0
**Unique ID Seed:** 0
**Creation Date:** 19.7.2007
**Modification Date:** 19.7.2007
**Last Backup Date:** 1.1.1970
**Modification Number:** 0

Alastair Reynolds
Prodloužený spánek

Kosmáci vykládají lidem, že nejhorší na létání je okamžik probuzení. Myslím, že mluví pravdu. Když nás stroje rozmrazovaly a vyhledávaly v našich tělech poškozené buňky, sesílaly nám proto sny. Necítili jsme úzkost ani strach, vznášeli jsme se v umělém světě fantazie vzdáleni od svých tělesných schránek.
Ve snu se ke mně připojilo kybernetické imago. Byla to má žena Káťa. Setkali jsme se uprostřed počítačem vytvořeného sensoria. Protože jsem byl také hmyz, cítil jsem, jak mne šest hubených nohou nese do rozlehlé komory mezi horečně pracující mravence. Složenýma očima jsem si prohlédl své nové společníky. Nejbližší z nich vytáhl ze zadečku perlově stříbřité vejce. Pro mne nový vnitřní smysl mi napověděl, že i já v sobě nesu zralé vajíčko.
"Jsme jejich bohové," řekl jsem imagu své ženy.
"Jsme Myrmecia Gulosa," zašeptala do mých myšlenek. "Mravenci. Vidíš tamhle královnu a jejího okřídleného samce?"
"Ano."
"Ti červíci v rohu buňky jsou královniny larvy. Dělnice se je právě chystá nakrmit."
"Čím je bude krmit?"
"Dá jim své vejce, miláčku."
Otočil jsem svou lesklou hlavu ozdobenou tykadly. "Já je mám nakrmit taky?"
"Přirozeně! Údělem dělnic je vždy posloužit královně. Samozřejmě… pokud chceš, můžeš opustit toto prostředí. Narkospánek bude trvat ještě tři hodiny."
"Tři hodiny… to je jako sto let," řekl jsem. "Tak s tím něco udělej. Chtěl bych něco ne tak… cizího."
Mé imago rozpustilo scénu v prázdnotě vesmíru. Vznášel jsem se v bílém limbu a čekal na nové smyslové podněty. Brzy poté jsem pocítil, že mých osm chapadel pokrytých přísavkami se dotýká zářivě rudého korálového útesu. Byl jsem chobotnice. Káťa si ráda hrála.
Sny konečně ustoupily a já pocítil, jak chladné a ztuhlé, ale s vědomím nerozlučně spojené je mé tělo.
Uniklo mi dlouhé zvířecí zavytí a pak jsem otevřel oči. Uri Andrej Sagdev, který byl kdysi neurotechnikem, specialistou na palubní počítače v Institutu na Sylvestě, se probudil. Byl teď pouhým členem posádky. Měl oficiální titul člena Lodní heuristické zálohy.
Nebyla to role, kterou bych si za jiných okolností vybral dobrovolně.
Byl jsem sám v chladné a tiché kabině. Mých pět společníků zůstalo ponořeno do narkospánku v ostatních schránkách, stroje probudily jen mne. Pochopil jsem, že se něco stalo. Ale přesto jsem se Káti na nic neptal. Dal jsem přednost sladké nevědomosti, dokud sama neuzná za vhodné, osvětlit mi situaci.
Vysoukal jsem se z otevřeného sarkofágu a nejistými kroky jsem opustil kabinu. Teprve po několika minutách jsem měl pocit, že bych si mohl troufnout i na víc.
Doklopýtal jsem do blízké posilovny a začal cvičit s elektrickými myostimulátory. Dřel jsem svaly daleko za zdánlivé hranice vyčerpání. Pak jsem se osprchoval a oblékl. Pod kombinézu jsem si rozmařile oblékl termoregulační prádlo. K snídani jsem si dal smažené plátky šunky a eidamského sýra s česnekovými rohlíčky a všechno jsem to spláchl chlazeným čajem s mučenkovou a citrónovou příchutí.
Proč jsem se nesnažil zjistit hned závadu? Jednoduše proto, že pouhý fakt probuzení mi jasně řekl, že se nemůže jednat o vážnou poruchu. Jakákoliv nehoda na palubě lodi letící téměř světelnou rychlostí, která ji okamžitě nepromění v záblesk exotických bozonů, se bude nejspíš odehrávat v takovém časovém měřítku, že řídící mozek lodi bude mít několik dnů nebo týdnů, aby našel řešení.
Věděl jsem, že ještě nejsme doma, a že se tedy někde stala chyba. Ale teď se mi chtělo lehnout si na záda v kuchyni a nechat se kolébat Roedeliovou hudbou. Užívat si toho, čemu se říká život. Nasávat vzduch do plic a zase ho vydechovat. Žít.
Byl jsem příliš dlouho mrtev, nebo alespoň příliš blízko smrti.
"Ještě trochu čaje, Uri?" zeptalo se imago mé ženy.
Byl jsem v místnosti sám se servisním robotem. Byl to trubec ve tvaru činky, který se nehlučně vznášel na polštáři silových polí nad kovovou podlahou. Z matově zlatého povrchu horní koule se vynořila paže manipulátoru a nabídla mi sklenici s bledou tekutinou. Nehlasným povelem jsem zapnul svůj entoptický induktor imaga. Implantovaný přístroj zásoboval mozek vizuálními a hmatovými vjemy nutnými, abych plně vnímal imago. Dvojník mé ženy Káti byl simulací,

která běžela na palubním počítači. V zorném poli se mi objevily jasné mříže a kruhy, které se propletly a zhoustly, až z nich vznikla postava mé manželky. Byla ztuhlá a bez života, ale hmatatelně skutečná. Copyrightové symboly připomínající autorská práva společnosti vyrábějící implantáty, mi zaplály před očima a pomalu pohasly. Přesunul jsem ducha tak, aby ve svých útrobách ukryl servisního robota a nařídil jsem stabilizaci polohové vazby na jeho těžkopádný nevzhledný trup. Káťa špulila černě nalíčené rty jako panenka a dívala se nepřítomným pohledem přímo skrz mne. Bledou úzkou tvář jí lemovaly stříbrné vlasy. Ze záhybů dlouhé šarlatové pláštěnky s kapucí, která byla na rameni ozdobena značkou Mixmaster geneticists, vykukovaly štíhlé sepjaté ruce. Znak firmy tvořily dlaně držící kolébku spletenou z řetězců DNA. Mou ženu vypěstovali genetici firmy, byla umělá až do morku kostí. Takové kopie byly v opovržení i na Yellowstonu, kde jinak hrála kybernetika prim.
Simulační program v palubním počítači se znovu rozběhl. Káťa ožila a usmála se. Teď mi podávala sklenici ona.
"Už jsem se v databance nudila, miláčku."
"Taky se mi to nelíbí," přiznal jsem se. "Káťa - tedy moje skutečná Káťa - odmítala už jen pomyšlení na simulaci. Z téhle iluze by se jí udělalo špatně."
"Mně to nevadí," řekla Káťa.
"Ale mělo by! Vaše osobnosti by přece měly být podle všech předpokladů přesně stejné, ne?"
"Naše Hilbertovy mapy jsou plně konvergentní, to ano…" Káťa se na chvíli odmlčela. "Tvá žena tímto druhem reprezentace pohrdala, což ovšem bylo jen projevem její osobnosti na určité úrovni, odezvou vyplývající z hlubších kořenů podmiňujících její obvyklé chování. Mnohem významnějším a pro ni typickým rysem však byl nedostatek střízlivé sebekritiky. Proto by bylo skutečně nesprávnou reakcí, kdybych pohrdala sama sebou."
Usmála se, jako by tím byla celá věc vyřízena. Podobala se originálu tak, až to mrazilo.
"Chápu," řekl jsem tupě. Existence imaga by se mé ženě nelíbila. Když i u nás vypukl komunikační mor, rozhodl jsem se využít šance k útěku na palubě této lodi. Káťa se bohužel nemohla stát členem posádky. Tajně jsem proto začal digitalizovat její osobnost. Hlavní práci udělal implantovaný počítač, který vždy, když jsme s Káťou byli spolu, kousek po kousku sestavoval mapu jejího chování. Studoval ji prostřednictvím mých smyslů. Simulace rostla jen pomalu, protože vzorky byly omezeny paměťovou kapacitou implantátu. Každý den jsem do počítače Institutu přehrával další data a věnoval jsem se tomu mnoho týdnů. Káťa nepochybně něco tušila. Když jsem skončil svou tajnou práci, narouboval jsem kopii do palubního počítače lodi. Simulaci samozřejmě scházely vzpomínky. Zvolil jsem tedy nebezpečnou a nákladnou operaci, kdy jsem si nechal zmapovat své vlastní vzpomínky a po softwarové konverzi do ženského rodu jsem je použil pro podporu programu. Kátina osobnost se aktivuje, jen pokud s lodí komunikuji já. Nepochybuji o tom, že ostatní členové posádky si na palubu přinesli své vlastní fantomy. Raději na ně nemyslím. Zavánějí cizoložstvím.
Káťa je tedy vlastně podvod. Ale celý můj život byl jen jeden velký podvod a tohle je jen jeho poslední vydání. Doufám, že skutečná Káťa se o svém imagu nikdy nedozví. Bůh chraň! Jsou vlastně dvojníky a jejich setkání by skončilo katastrofou… alespoň pro mě.
Vzbudila mě, ale nechala spát všechny ostatní. Jánoš, Kaj, Hilda, Julek a Karlos zůstali v pevném objetí narkospánku a nejevili žádné známky tání.
Rozhodně jsem vstal od stolu. "Díky, Káťo. Trochu se projdu a pokochám se vyhlídkou."
"Musím s tebou o něčem mluvit," řekla Káťa. "Ale myslím, že to může ještě pár minut počkat."
"Aha," řekl jsem a zašklebil se. "Chceš mě napínat, co?"
"Nic takového, miláčku. Vyhovuje ti hudba?"
"Hudba je fajn," ujistil jsem ji a odešel z kuchyně.
Vešel jsem do zahnuté šestihranné chodby zaplavené okrovým světlem. Roedeliova melodie mne provázela dál. Zněla z piezoelektrických panelů ve stěnách. Přitažlivost, která mě tiskla k podlaze, byla výsledkem hlavního tahu 1 g, nebyla vytvořena uměle rotací obytné sekce. (Jinak by nesouhlasila podélná a svislá osa.) Tento fakt mi jasně prozradil, že ještě nejsme doma. Neblížili jsme se tedy k mračnu rotujících stanic a asteroidů, které se vznášely v libračním bodě za Jupiterem a nesly hrdé jméno Přístav. Stále ještě pracovaly motory, stále ještě jsme se pohybovali někde ve zpomaleném čase podsvětelných rychlostí.
Mohli jsme být kdekoliv mezi Epsilonem Eridani a Sluneční soustavou.
Procházka lodí mě zavedla daleko od jejího jádra k plášti, za nímž se kolem nás duly rychlé neutrony jako krupobití. Úseky, kterými jsem teď bloudil, byly temné, chladné a plné strojů. Necítil jsem se tu dobře. Najednou jsem si začal představovat, že mě někdo sleduje a tajně pozoruje.
Nikdy jsem neměl rád samotu a tmu. Bylo tedy hloupé, že jsem se ke svému strachu přiznal tím, že jsem se prudce otočil. Chlupy na krku se mi zježily a na zádech zastudil pot.
Větší část ústřední chodby byla tmavá, jen mě sledovalo slabé světlo jako halo. Přesto bylo možné rozlišit stín, který se krčil někde vzadu a téměř se ztrácel mezi stěnami, které splývaly v dálce.
Nebyl jsem sám.
Stála tam postava, viděl jsem její siluetu, a pozorovala mě. Nebylo to imago Káti, byl jsem si tím jist.
Pocítil jsem záchvěv hrůzy. "Káťo, světlo!" vyjeknul jsem. "Plné osvětlení, prosím."
Zavřel jsem oči, protože se rozsvítily luminiscenční panely. Rudé mžitky před očima pomalu pohasly za necelou sekundu, ale můj pronásledovatel už byl pryč.
Pomalu jsem vydechl. Měl jsem alespoň tolik rozumu, že jsem nespěchal se závěry. Nemuselo to být nic vážného. Koneckonců jsem se právě probudil z narkospánku po několika letech podchlazením zbrzděné buněčné aktivity. Měl jsem právo být trochu nervózní a víc přístupný podvědomým představám.
Zdálo se, že jsem úplně sám. Trochu otřesen jsem sám sobě slíbil, že na incident okamžitě přestanu myslet.

O deset minut později jsem došel k vnějšímu plášti a ocitl se ve vesmíru. Přesněji řečeno jsem se díval očima trubce, který se venku držel lodi svýma pavoučíma nohama. Kamera na hlavě robota nahlédla oknem dovnitř do pokoje, kde jsem seděl s brýlemi pro kybervizi na očích. Byl jsem bledý a vypadal unaveně, ale byl jsem sám.
Otočil jsem hlavu od okna a podíval se k přídi. Wild Pallas byla přepravní lodí pro rychlosti blízké rychlosti světla. Proto většinu mého zorného pole zabíralo mohutné protineutronové stínění. Loď potřebovala pro svůj bozonový pohon protony. Daleko dopředu mířil paprsek graseru a trhal vodíková jádra na protony a neutrony. Magnetická past zachycovala protony a soustřeďovala je do srdce lodi. Neutrální baryony byly svedeny podél trupu dozadu jako smrtící radioaktivní déšť. Vyhýbaly se obytné části a v ní uloženému křehkému nákladu spáčů. Trubec vnímal jejich proud a předal mi data, která vypadala jako růžová vířící aura, jako bychom se řítili hltanem někam do nenasytného žaludku vesmíru.
Vzadu všechno obklopovala záře trysek. Štíty proti záření gama svítily modrým sekundárním Čerenkovovým zářením. Protonová sklizeň měla uvnitř lodi velmi krátký život. Magnetická pole soustředila protony do úzkého svazku, který protínal oblak těžkých monopolů. Relativistické protony byly zpomaleny a prudce se stáčely do magnetických uzlů. Uvnitř každého z monopolů byla bozonová skořápka, která způsobovala rozpad protonů. Tato reakce poháněla loď a byla pro ni zdrojem energie.
Všechnu techniku jsem prostudoval ještě dřív, než jsem podepsal smlouvu na partnerství s palubním počítačem, na kyberneticko-lidský řídící tým, který má velet lodi. Když říkám "prostudoval," myslím tím, že jsem nahrál do implantovaného počítače určité eidetické soubory sestavené firmou Macro, které patřila loď. Data vstoupila do mé paměti na téměř intuitivní úrovni. Naprogramována byla samozřejmě tak, aby zmizela, jakmile mi skončí smlouva. Dověděl jsem se všechno, co jsem potřeboval vědět, ale jen o málo víc. Vezli jsme s sebou devět set pasažérů v narkospánku. Posádku tvořilo šest lidí, z nichž každý byl odborníkem na jednu nebo víc oblastí teorie kosmických letů. Mým prvním oborem byly magnetické pasti - gaussovské kolimátory a rozptylová pole. Druhým byla palubní lékařská péče v době letu. Počítač, který si nasazoval Kátinu masku, byl vybaven daty pro odbornou činnost v těchto oblastech, ale v lidských heuristických režimech, jak říkali kybernetici, měl mezery. My jsme proto byli jeho heuristická záloha - přídavná zařízení z masa a krve, která kroužila kolem chladně lesklého jádra strojového vědomí.
Členové posádky proto necestovali v tak hlubokém narkospánku jako pasažéři. Jejich těla byla o něco teplejší a o něco blíže k lavině buněčné zkázy, které se říká život. Počítač nás mohl vyslýchat přes interface, aniž by nás probudil úplně. Proto naše sny bývaly smrští faktů a čísel, která nás zaplavovala v jakémsi technologickém tsunami.
Přepnul jsem trubcovy smysly a neutronový proud se stal opět neviditelným. Ohlédl jsem se a neviděl jsem žádné hvězdy. Einsteinovské zkreslení je vpředu a vzadu, kde je zakrývala záře lodi, zbavilo síly. Pořád ještě jsme zrychlovali.
"Tak o co jde?" zeptal jsem se o pár minut později.
"Jak víš, nedosáhli jsme ještě bodu obratu. Přesněji řečeno poletíme domů ještě asi tři roky lodního času."
"Jedná se o technický problém?"
"Ne zcela. Obávám se, že je to spíš práce pro lékaře. Proto jsem tě musela probudit z narkospánku daleko od obou soustav. Líbila se ti vyhlídka, miláčku?"
"Žertuješ? Prázdný vesmír bez hvězd? Byla to ten nejchmurnější pohled, který jsem v životě viděl!"
Vrátil jsem se zpět do chladírny vyhrazené šesti členům posádky. Po mém boku stál Kátin duch a Mozart nás hřál na duši. Veselá důvěrná hudba přehlušila slabé vzdálené zvuky z lodi. Hrozně mě to otrávilo. Obvykle jsem tak snadno nervozitě nepodléhal.
"Jánoš je nemocen," vysvětlila Káťa. "Zřejmě se nakazil komunikačním morem na Yellowstonu. Pokud nezakročíme hned, nedožije se konce cesty. Potřebuje okamžitý chirurgický zákrok."
"Nemocný?" pokrčil jsem rameny. "To je zlé. Ale instrukce mluví jasně, Káťo. Zmraz ho víc, aby se jeho stav stabilizoval." Naklonil jsem se nad hladký povrch Jánošova sarkofágu a podíval jsem se na displej ukrytý pod víkem, které připomínalo rakev. Sarkofág vypadal jako obrovská chromovaná kukla nebo rybenka připoutaná za hlavu sítí pupečních šňůr. Byla to šestihranná žlábkovaná skříň, v níž ležel Jánoš. Jeho nehybná postava prosvítala víkem pokrytým jinovatkou.
"Normálně by to byl nejlepší postup. Možnosti pozemských lékařů jsou mnohem větší než naše. Ale v téhle chvíli musíme instrukce porušit. Jánoš nepřežije ani při mezních podmínkách narkospánku. Víš, co dokáže komunikační mor."
Věděl jsem to velmi dobře. Všichni jsme znali jeho rychlost až příliš dobře, protože zdecimovala celý Yellowstone. Komunikační mor byl biokybernetický virus, podle našich zkušeností něco docela nového. Intenzivně kybernetizovaná společnost Yellowstonu se zhroutila na nano-molekulární úrovni, tedy na úrovni počítačů a implantátů. Komunikační mor způsobil, že nanoimplantáty se změnily ve zhoubné nádory.
Zatímco jsem si v kuchyni připravoval rohlíky se salámem a procházel tmavými chodbami, dovolil jsem Kátě, aby mi to vysvětlila.
Takové implantáty měli všichni členové posádky. Přes jejich interfacy jsme byli napojeni na sarkofágy a na palubní počítač v době, kdy loď plula od jedné hvězdy ke druhé. Virus napadl strukturu Jánošových implantátů, ničil je a přestavoval podle svého vzoru. Z jednoho implantátu se infekce šířila dál do jeho mozku. Virus se zřejmě snažil změnit mozkovou tkáň a propojit ohniska infekce mezi sebou navzájem.
"Odborníci z Yellowstonu brzy zjistili, že chlad nebrzdí činnost viru nijak podstatně. Rozhodně ne při takových teplotách, jaké může ještě snášet lidské tělo, aby se dalo znovu oživit. Musíme proto operovat okamžitě, dříve než se virus uchytí v mozku. Navíc se obávám, že naše obvyklé chirurgické programy nebudou vhodné. Nemůžeme totiž proti viru použít nano-techniku. Všechno, co bychom proti němu nasadili, by mohl vstřebat."
Zhltl jsem rohlíky. "V neurochirurgii se nevyznám, to nebylo v eidetických souborech," řekl jsem a smetl drobky se strniště na bradě. "Ale pokud je ohrožen Jánošův život…"

"Musíme jednat. Jak se cítíš?"
"Trochu nesvůj. Nic vážného." Přinutil jsem se k úsměvu. "Připouštím, že jsem byl před chvílí poněkud nervózní. Myslím, že za to mohli ti mravenci."
Káťa několik sekund mlčela. "To je normální," řekla nakonec. "Pořádně si odpočiň. Pak zkontrolujeme nástroje."
Šel jsem se proběhnout. Vydal jsem se na okružní cestu obytnou sekcí. Téměř jsem cítil, jak se kolem mě otáčí megatunová hmota lodi. Byl jsem na sebe tvrdý a schválně jsem si vybral trasu, která mě přivedla do každého tmavého koutu obytné sekce, na který jsem si vzpomněl. Umlčel jsem Mozarta a odepřel jsem si i společnost Káti. Induktor imaga jsem vypnul.
Myšlenky se mi pořád vracely k postavě, o níž jsem si myslel, že jsem ji zahlédl. Na co jsem vůbec myslel, když jsem na několik sekund dovolil, aby existovala mimo hranice mé představivosti? Náhodou mohl roztát jeden ze spáčů a pak zmateně bloudit po lodi. Hypotetický bloudící pasažér by byl mou přítomností překvapen stejně jako já. Ergo, teď by se přede mnou někde schoval.
Postava byla nepochybně jen halucinace. Člověk nemusel ještě mít u úst pěnu, aby měl vidiny. Mohl si zachovat dokonce i tolik rozvahy, aby rozpoznal, že se jednalo pouze o představu. Několik klidných hodin po probuzení stačilo, abych byl ochoten na celý incident zapomenout.
Běžel jsem dál. Boty pleskaly o podlahu. Blížil jsem se k nadiru své trasy, k části, které jsem se až dosud pečlivě vyhýbal. Čidla ucítila mé kroky a vzduchotěsný příklop, který připomínal kolo žebříňáku, se pomalu otevřel. Udýchaně jsem proběhl předsíní do obrovského oddílu, v němž spalo devět set lidí.
Komora měla tvar toroidu jako tokamak. Devět set sarkofágů lemovalo vnější i vniřní stěny a prostor mezi nimi byl protkán lávkami a žebříky. Vydal jsem se napříč komorou, abych konečně zbavil svou mysl všech bludných přízraků. To byla má oblíbená strategie už jako malého chlapce: čelit strachu. Měl jsem pocit, že kluk ve mně se teď musel královsky bavit. Přesto jsem si nedokázal odpustit alespoň jednu směšnou obchůzku. Byl jsem přesvědčen, že se mi uleví. Až dorazíme k Zemi, většina spáčů zůstane na palubě. Byli to uprchlíci před komunikačním morem, kteří hledali záchranu v budoucnosti. Při rychlostech blízkých rychlosti světla, které mohla loď na cestě mezi slunci vyvinout, bylo možné dosáhnout velkého relativistického zpomalení času. Naše hodiny se postupně dopracují až k nepostřehnutelnému šnečímu tempu. Po třiceti nebo čtyřiceti letech palubního času, což představuje pouhých šest nebo sedm skoků mezi hvězdnými soustavami, uplyne na Yellowstonu století. To je dost času, aby ekoinženýři zažehnali přízrak komunikačního moru. Spáči, které jsme vezli, se rozhodli neriskovat pobyt v kryokryptách planety. Ve zpomaleném spánku s relativistickými efekty byl efektivní čas strávený v sarkofágu kratší a jejich šance pro bezpečné vzkříšení se proto výrazně zvětšily.
Běžel jsem dost pomalu na to, abych mohl číst světélkující jmenovky na jednotlivých schránkách. Muži, ženy, děti… bohatí mého světa, kteří si mohli zaplatit tuto výstřední cestu do světlejší budoucnosti. Myslel jsem na ty chudší, kdo si nemohli dovolit ani místa v kryokrytptách. Myslel jsem na dlouhé fronty lidí čekajících na přijetí na chirurgii, na lidi jako Káťa, kteří se snažili zbavit svých implantátů dříve, než je dostihne nákaza. Platili, jak mohli: orgány, protézami nebo vzpomínkami. Nebo pokud nechtěli platit, mohli uvažovat o vstupu do posádky některé lodi. Lidé z mé planety byli dobrým materiálem pro posádky. Museli jen dosáhnout určitého stupně zoufalství, aby svolili k přímému napojení na palubní počítač. Druhou stranou mince byl jednoduchý fakt, že náš narkospánek byl jen poloviční. To znamenalo, že budeme i ve spánku stárnout dál.
Na to se Káťa necítila. A já zase věděl, že bych nedokázal obětovat své implantáty. Tak komunikační mor zasáhl i nás. Ucítil jsem hořkost a uvítal jsem ji. Byl jsem rád, že mám myšlenky zaneřáděné takovými přízemními problémy. Na rozloučenou jsem se ohlédl přes rameno na řady spacích schránek, kolem nichž jsem právě prošel.
Někdo mě sledoval.
Stín se za mnou kradl po lávce asi v polovině ohybu komory. Stěží jsem ho viděl, rozpoznal jsem jen v dálce černý obrys mužské postavy.
Zrychlil jsem krok. V tichu zněly pouze mé kroky. Ale můj pronásledovatel se také rozběhl rychleji. Zavolal jsem Kátě, ale nerozuměl jsem jí ani slovo, ani povel, vůbec nic. Zdálo se, že mne silueta bez tváře dohání.
Ano, správně. Protivník neměl tvář. Žádný obličej, žádné detaily.
Konečně jsem doběhl k východu. Vzduchový uzávěr postavil mezi mne a komoru hráz. Nedokázal jsem se zastavit, i když jsem věděl, že dveře za mnou zůstávají zavřené. Muž-stín zůstal mezi spáči.
Ale já už viděl dost. Nebyl to člověk. Jen díra ve tvaru muže, prostě duch.
Vyrazil jsem nejkratší cestou do řídící kabiny Wild Pallas. Okamžitě jsem nařídil Kátě, aby zahájila přísné pátrání po vetřelcích, přestože jsem věděl, že její pozornosti žádní vetřelci stejně nemohli uniknout. Káťa byla vševědoucí. Znala by přesnou polohu každé krysy, každé mouchy na palubě. Jenže na lodi nebyly žádné mouchy ani krysy.
Věděl jsem, že stín nebyl probuzený spáč. Žádná ze schránek nebyla otevřená nebo prázdná. Černý pasažér nepřicházel v úvahu. Co by jedl a pil, když všechno řídil a přiděloval počítač?
Začal jsem přemýšlet o nesmyslech. Mohl někdo přistoupit na loď cestou? Někdo oblečený jako chameleón? Takový vetřelec by musel nějak dosáhnout neviditelnosti pro Kátiny oči. To bylo nemožné, dokonce i kdybych zanedbal neuvěřitelné manévry potřebné, aby se přiblížil nezpozorován k lodi.
Zakousl jsem se do rtu. Byl jsem si vědom, že každá sekunda nerozhodnosti může přijít Jánošovi draho. Na obranu by mi Káťa povolila nanejvýš neuropistoli s nízkým výkonem, ovšem jen za předpokladu, že bych jí nějak dokázal existenci vetřelce. Druhou možností bylo řešit situaci tím, že bych na ni nereagoval. Mohl bych přece operovat Jánoše, aniž bych se odvažoval do těch částí lodi, kde se neznámý rozhodl strašit. Za den nebo dva budu hotov a mohu znovu ulehnout do sarkofágu. Další nelidské zjevy bez tváří, s nimiž se po probuzení setkám, budou celníci Sluneční osy. Ať se o neviditelného černého pasažéra postarají oni. Cožpak mě stín až dosud nenechal v klidu spát?

Zasmál jsem se, ale zaznělo mi to spíš jako smrtelný chrapot. Byl jsem pořád ještě dost vyděšený, ale mé prsty konečně aspoň přestaly vyťukávat arpeggio na klávesách neviditelného klavíru.
Ponořil jsem se do technických eidetik popisujících lékařské systémy, které jsme měli společně s Káťou použít. Zářivě lesklé napůl robotizované nástroje byly vrcholem chirurgické vědy na Yellowstonu. Ale i tak by nejspíš podle pozemských měřítek vypadaly hrubě a primitivně. Tento rozpor mě urážel a znepokojoval. Dokonce i když se Jánošův stav do příletu zhorší, jak si můžeme být jisti, že svým staromódním zásahem nesnížíme jeho šance na uzdravení? Země možná zatím pokročila tak daleko, že rovnice zvažující situaci už nevychází v náš prospěch.
Ale Káťa stejně všechno pečlivě zvážila, než zvolila nejvhodnější postup. Možná, že bylo opravdu nejlepší jednoduše v sobě udusit pochybnosti a udělat, o co jsem byl žádán.
Trubci mi pomohli dopravit chirurgické mechanismy do chladírny pro posádku, kde mých pět kolegů odpočívalo v mrazivém spánku. Oblékl jsem si mylarovou kombinézu s vyhříváním a nasadil obličejovou masku. Než Káťa nepatrně zvedne teplotu Jánošova těla, ochladí celou místnost.
"Jsi připraven, Uri?" zeptala se.
"Začneme."
Dali jsme se tedy do práce, i když se můj pohled stále vracel k otevřenému sarkofágu, do něhož bych se nejradši vrátil. V místnosti, se rychle ochlazovalo, nad hlavou nám plála mrtvolně modrá světla.
Víko Jánošovy schránky odskočilo a do vzduchu unikla vlna chladné páry. Podíval jsem se na něj. Ležel nehybný, bledý a vzdálený. Modlil jsem se, abych si ten odstup udržel. Konec konců jsme se chystali otevřít jeho hlavu.
Káťa už ve skutečnosti provedla některé předběžné chirurgické zákroky. Lebeční kost byla odhalená, kůže stažena dozadu, jako by rámovala bílou bliznu květu z masa a krve. Štíhlé sondy mizely v děrách vyvrtaných do lebky a do matice vstupních konektorů umístěné v klenutém čele schránky z nich vedly barevné vodiče. Práce byla provedena s přesností na angstrom, zaváněla umrtvující dokonalostí robotů. Okamžitě jsem byl poučen, že přívody nahrazují kybernetické implantáty, které se staly obětí komunikačního moru.
"Až uvolníš vrchní část lebky, odsuň ji po přívodech," řekla mi Káťa. "Je strašně důležité, abychom s ním neztratili spojení."
Připravil jsem si motorovou pilu na kosti. "Proč? K čemu nám bude dobrý?"
"Mám k tomu své důvody. Pokud tě to bude ještě zajímat, můžeme si o tom promluvit po operaci."
Pila zahučela a její rotující špička se zlověstně zableskla. Káťa vedla čepel dolů plynulým pohybem a nechala ji zakousnout do bledé kosti. Vyteklo jen pár kapek krve, ale zvuk pily mě rozechvěl bolestivou rezonancí. Byl mi krajně nepříjemný. Káťa udělala tři dokonalé řezy po obvodu a pak odtáhla nástroj. Zhluboka jsem se nadechl a položil ruku v rukavici na Jánošovu hlavu. Cítil jsem, že část lebky je volná jako víčko velikonočního čokoládového vajíčka. Kost s mlasknutím povolila a odhalila vlhkou narůžovělou hmotu mozku a mozkových blan, která se choulila ve spodní části lebky. Když jsem odtahoval odříznutý kus kosti, dal jsem si záležet, abych nenarušil soustavu propojovacích vodičů.
Na chvíli jsem zůstal stát v pokoře před tím fantastickým orgánem, který byl nejsložitější a nejpodivnější věcí, kterou jsem kdy spatřil. A přesto vypadal jako… hlávka zelí.
"Musíme pokračovat, Uri," varovala mne Káťa. "Zahřála jsem Jánošovo tělo na nebezpečně vysokou teplotu a přitom jsem nezvýšila tempo jeho metabolismu. Nemáme času nazbyt."
Ucítil jsem na čele krůpěje potu. Přikývl jsem. Musíme dál. Káťa mi přisunula další soupravu nožů a mikrolaserů. Operovali jsme za zvuků Sibeliovy hudby.
Byla to zajímavá i odpudivá práce. Podařilo se mi získat určitý odstup, takže jsem se dokázal dívat na operovanou mozkovou tkáň jako na mrtvé, ale tak trochu posvátné maso. Mikroimplantáty opouštěly svá místa jeden za druhým. Byly to naježené špalíčky zkorodovaného kovu, příliš malé pro pozorování prostým okem. Koroze, která se dala pozorovat pod mikroskopem, byla zjevným důkazem činnosti kybernetického viru. Studoval jsem ji rozvážně, ale znechuceně. Virus se choval stejně jako jeho biologický jmenovec. Uchytil se na povrchu nanostruktury a vysílal zákeřné instrukce hluboko do srdce řídícího její reprodukci.
Po třech hodinách práce mne už nesnesitelně bolela záda. Protáhl jsem se a rukávem jsem si otřel studené čelo. Místnost mi plavala před očima a měl jsem pocit, že se v ní převalují chuchvalce špinavé tmy. Na okamžik jsem ztratil orientaci, byl jsem přesvědčen, že levá je pravá a naopak. Musel jsem se opřít o sarkofág, dokud chvíle slabosti nepominula..
"Už to nebude trvat dlouho," řekla Káťa. "Jak se cítíš?"
"Dobře. A ty?"
"Já jsem… v pořádku. Operace pokračuje dobře." Káťa se odmlčela a pak její hlas zazněl rozhodně a věcně. "Další implantát sahá nejhlouběji. Leží mezi týlním lalokem a mozečkem. Musíme si dát pozor, aby nedošlo k poškození zrakového centra. Tam je primární entroptický spojovací uzel."
"Tak jdeme na to."
Manipulátory se poslušně zabořily do příslušného místa. Jemné vlásky mikrosond vklouzly do tkáně jako ohebné injekční jehly. Přestože v místnosti bylo chladno, cítil jsem, jak mne rozrazilo horko a po kůži začaly stékat krůpěje chladného potu. Uběhla další hodina, ale čas už teď tolik neznamenal.
Ztuhl jsem, protože jsem vycítil, že za mnou v místnosti někdo je.
Otočil jsem se, musel jsem. Za mnou stál stín.
Okamžitě jsem pochopil, že to není člověk. Ale přesto měl lidskou postavu, byl asi stejně vysoký jako já.
Nějaký sochař vybral deset tisíc kostek černých jako havraní peří, tak černých, že byly vidět jen jejich obrysy a sestavil z nich hranatou sochu. V tom bylo celé tajemství stínu, skládal se z černých kostek.
Když jsem se obrátil, otočil se ke mně. Žádná z kostek, z nichž se skládalo jeho tělo, se ve skutečnosti nepohnula.

Prostě zmizely a znovu se objevily v sehrané vlně. V řídkém vzduchu náhle vznikla další vrstva kostek. Mizely a objevovaly se, aby vyplnily jeho postavu. Pohyboval se se svůdným digitálním půvabem. Vzpomněl jsem si na barevné obrazce, které přebíhají po stadionu plném dětí zvedajících barevné karty jako políčka mozaiky, aby vytvořily nějaké heslo nebo znak.
Zvedl jsem levou ruku a viděl jsem, že stín pohyb opakuje po svém. Nebyl to můj zrcadlový odraz. Oba jsme byli duchové.
Má hrůza dosáhla vrcholu a najednou zmizela. Pochopil jsem, že můj pronásledovatel nemá žádné zlé úmysly, že je ke mně přitahován stejně nevyhnutelně, jako se krátí stín v poledne.
"Pokračuj v operaci," naléhala Káťa. Všiml jsem si zaváhání v jejím hlase, simulace osobnosti byla dokonalá až do posledního detailu. Moje Káťa si ráda hrála, ale nikdy neuměla pořádně lhát.
"Mám si dát pozor na poškození zrakového centra, říkáš?"
"Tomu se musíme pečlivě vyhnout."
Ušklíbl jsem se.
Potřeboval jsem mít jistotu.
Zvedl jsem jednu ze samostatných nanosond. Ve skutečnosti prováděli mé záměry trubci svými manipulátory. Jeden z nich zvedl dvojče nanosondy… A pak jsem ji bezohledně zapíchl do Jánošovy hlavy přímo do týlního laloku.
Moje realita se zachvěla, jako když do jezera dopadne kámen a rozvlní odrazy na jeho hladině.
Měl jsem jistotu.
Zrak se mi pomalu vrátil, obraz místnosti se postupně ustálil. Káťa se pokoušela vykompenzovat poškození mého zrakového centra vhodně zkreslenými signály pro optické vstupy. Pochopil jsem, že jsem se připravil o vládu nad chirurgickými nástroji.
"Takže pacient jsem já a ne Jánoš," řekl jsem. "Chirurg, který potřebuje operaci. To je ironie."
"Bylo lepší, že jsi to nevěděl," řekla Káťa. A pak se sama zachvěla a zkroutila. Její hlas na chvíli zazněl kalně a dutě.
"Slábnu… už nemáme moc času."
"A co ten stín?"
"Symptom," řekla omluvně. "Symptom mé vlastní choroby. Chybná lokalizace tvého těla při simulaci."
"Ale ty sama jsi simulace!" zařval jsem. "Dokážu pochopit, že tě nevidím pořádně, že tvůj obraz není v pořádku… Ale ty - ty sama - přece neexistuješ v mé hlavě! Jsi program v palubním počítači!"
"Ano, miláčku. Ale mor se dostal až do palubního počítače." Odmlčela se a pak se bez dalšího varování ozval její roboticky suchý autistický hlas. "Velká část počítače je poškozena. Udržování této simulace si vynutilo obětování dat na úrovni terciárních funkcí. Primárním cílem však je zajistit, abys nezemřel. Prováděná operace musí být dokončena. Pro zabezpečení nutné simulace musí být soubor pod kódovým označením Káťa odstraněn z paměti. Výmaz byl právě proveden."
Káťa ztuhla. Její poslední chvilka zůstala zaznamenána v mém implantátu. Vznášela se mi před očima a pomalu bledla jako stopa po oslnění sluncem.
A pak jsem zůstal jen já a počítač, pokud ovšem nepočítáme mého stínového ducha.
Co jsem mohl dělat jiného než pokračovat v operaci? Měl jsem k tomu teď dobrý důvod. Chtěl jsem ze svého mozku vyříznout nehybný přízrak Káti. Ona byla tou nejhlubší ranou, které jsem se musel zbavit.
Tak jsem se zachránil.
Uběhlo mnoho let, dokonce i pro nás. Počítač naší lodi byl tak poškozen morem, že jsme nemohli začít brzdit včas, abychom dosáhli Sluneční soustavy. Museli jsme zamířit k 61 Cygni-A, poblíž které se nacházela kolonie Sky's Edge. Naši spáči se tedy ocitli mnohem dále od domova v čase i prostoru, než čekali. My, kdo obětovali velkou část života jako posádka jejich cesty snů, jsme tajně vychutnávali zásah slepé spravedlnosti. Ale přesto naši pasažéři zase o tolik nepřišli. Myslím, že kdybych měl jejich moc a bohatství, byl bych jedním z nich.
A co se týče Káti…
Simulaci se už nepodařilo nikdy pořádně oživit. Paměť lodního počítače, v níž byla uložena, se stala obětí moru a většina dat byla silně poškozena. Když jsem se pokusil znovu ji oživit, probudil jsem jen hrubou karikaturu, z níž vyprchala všechna jiskra. Byla stejně bez života a stejně krutě jednoduchá jako Babbageův stroj. V záchvatu výčitek svědomí jsem imago zničil. Hodně mi pomohlo, že jsem byl slepý. I tato loutka totiž byla programována tak, aby cítila strach a prosila o život, jakmile pochopila mé záměry.
Ale to bylo před mnoha lety. Říkám si, že ve skutečnosti nikdy nežila. Alespoň tak by nám to vysvětlili kybernetici.
Z posledního informačního impulsu z Yellowstonu jsem se dověděl, že skutečná Káťa je stále ještě naživu, samozřejmě mnohem starší, než když jsem ji znával. Dvakrát se provdala. Dávné dny našeho společného života jí musí připadat tak vzdálené a křehké jako rodinná památka zděděná po babičce. Ale ona ještě neví, že jsem se zachránil. Poslal jsem jí zprávu, ale signál dojde k Epsilonu Eridani za víc než deset let. A pak budu muset ještě čekat stejnou řadu let na její odpověď.
Snad mi odpoví osobně. Je to naše jediná naděje na shledání, protože já…
Já už nikdy nepoletím. A nikdy už nechci tak dlouho spát.